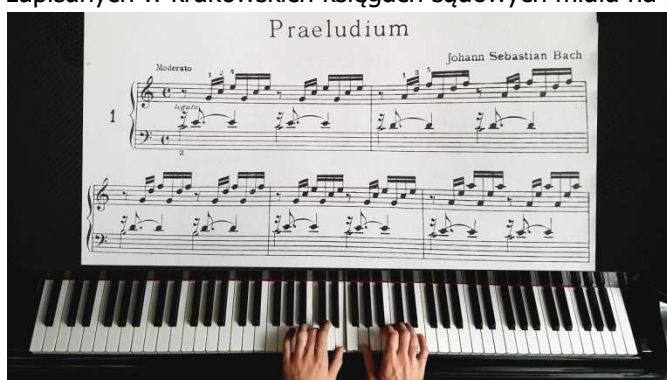

24.06.2020r. Świetlica ZSG

1. Imię męskie pochodzenia biblijnego jest jednym z najpopularniejszych w krajach chrześcijańskich. Jego znaczenie to „Jahwe jest łaskaw” od hebrajskiego „Jochanan”. Imię zostało przejęte najpierw do greki, a potem do łaciny. W rodzimym dokumentach zapisywano je początkowo w formach Ioannes, Iohannes (1012-18). Dopiero blisko 100 lat później pojawiło się pod postacią Jan (1161). W XIV wieku zapisywano je też w takich formach jak Jon (1302), Johan (1320), Jen (1366), Johans (1385). Z XV wieku pochodzi natomiast kresowy zapis imienia Joan. Na przełomie XIV i XV wieku około 12 procent mężczyzn zapisanych w krakowskich księgach sądowych miało na imię Jan.

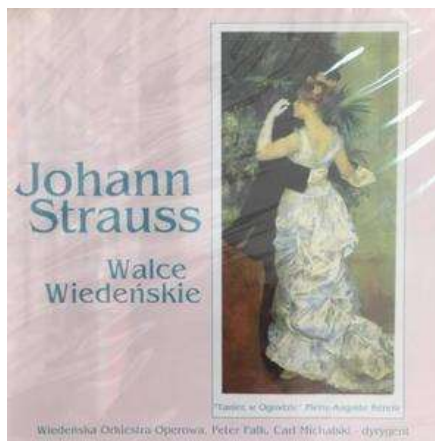
<https://www.youtube.com/watch?v=frxT2qB1POQ>

Słynny **Jan** Sebastian Bach - Prelude in C Major

2. Jan - odpowiedniki w różnych językach

- angielski: John, Ian, Jack, Hank, Jon, Sean, Evan, Jonny/Johnny/Johnnie
- czeski: Jan, Ivan, Johan, Honza
- francuski: Jean
- hiszpański: Juan
- niemiecki: Hans, Johann
- irlandzki: Seán, Shane, Shaine, Shaun, Shawn
- litewski: Jonas, Jasius
- niemiecki: Johannes, Johann, Hannes, Hanns, Hans, Heinz, Jan, Jens
- norweski: Johan, Jens, Jan, Hans, Jo, Evan
- portugalski: Jo.

Słynni kompozytorzy o imieniu Jan to także ojciec i syn Straussowie -Johann Strauss syn – tu przypomina „Opowieści lasku wiedeńskiego”

https://www.youtube.com/watch?v=d8UD_FyUOsk&list=RD3_iZNM5UqDw&index=2

3. Inne znane postaci o imieniu Jan:

- Johann Wolfgang von Goethe - niemiecki poeta
- Jan Kochanowski
- Hans Christian Andersen - duński pisarz, autor baśni dla dzieci
- Jan Matejko - malarz polski
- Jean Paul Sartre - pisarz francuski
- Jan Kobuszewski - aktor
- Jan Kociniak - aktor polski
- Jan Pietrzak - satyryk polski
- Jan Englert - polski aktor, reżyser, pedagog
- Jan Miodek - językoznawca polski.

4. Polski kompozytor, o którym już mówiliśmy przy okazji muzyki filmowej, to **Jan A.P. Kaczmarek**

<https://www.youtube.com/watch?v=Ae2wX5a5IXA>

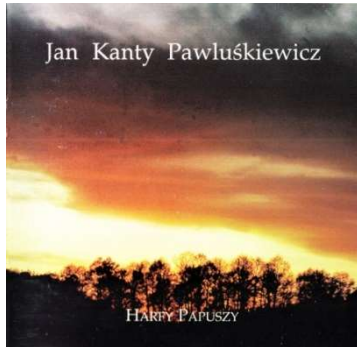

Goodbye - Jan A.P. Kaczmarek. Leszek Możdżer - fortepian

5. Jan od czasów średniowiecza jest jednym z najczęściej nadawanych imion w krajach anglojęzycznych i europejskich. Swoją popularność zawdzięcza dwóm wybitnym świętym: Janowi Chrzcicielowi (zwiastun Jezusa Chrystusa), oraz apostołowi Janowi (jeden z autorów Ewangelii). W historii ludzkości nosiło je wielu papieży, w tym oczywiście nasz **Święty Jan Paweł II**, królów,

władców czy uczonych, a liczba świętych o tym imieniu wynosi ponad 200 osób. W Polsce, jak wspomniano wyżej, również sporo wybitnych postaci miało na imię Jan, m. in. Kochanowski, Brzechwa, Matejko, Długosz czy Jan III Sobieski.

6. **Jan** Kanty Pawлуskiewicz to polski kompozytor muzyki teatralnej filmowej, a także autor piosenek,

<https://www.youtube.com/watch?v=-cNQ3Q3ueW4>

"Kicy Bidy i Bokha" pieśń autorstwa Papuszy do muzyki Jana Kantego Pawлуskiewicza, w wykonaniu Kayah i Elżbiety Towarnickiej

7. Idąc tropem muzycznym –Lennon to też John

<https://www.youtube.com/watch?v=OpDsU8LUr0w>

John Lennon „Woman”

8. John Coltrane - amerykański saksofonista jazzowy

<https://www.youtube.com/watch?v=XpZHUVjQydI>

John Coltrane - Blue train

9. Wracamy do naszego Podlasia - co roku w Białymstoku organizowane były Imieniny Jana Klemensa Branickiego i Jarmark Świętojański.

Jarmarki to staropolska miejska tradycja. Już na początku XVI wieku, jak pisał Zygmunt Gloger, zabroniono organizowania ich po wsiach. **Staraniem Jana Klemensa Branickiego**, pierwszy przywilej na organizację miejskich jarmarków w Białymstoku nadał król August II Mocny 7 stycznia 1723 roku. To wówczas w naszym mieście pojawił się jarmark, który organizowany był w drugą niedzielę po Wielkanocy. W 1749 roku Jan Klemens Branicki uzyskał kolejny królewski przywilej. Od tego roku największym białostockim jarmarkiem był Jarmark Świętojański, który wiązał się z imieninami hetmana. Muzeum Podlaskie w Białymstoku, chcąc podtrzymać historyczną tradycję białostockich targów, nawiązało do niej organizując od 1991 roku coroczny Jarmark Wielkanocny Sztuki Ludowej Podlasia, a od 1993 roku Jarmark na Jana. Jarmarki te przez lata rozwijały się i zmieniały otwierając się na coraz to nowych wystawców nie tylko z Polski, ale również z Litwy i Białorusi.

10. Od 2017 roku, na Rynku Kościuszki wokół Ratusza, Muzeum Podlaskie organizuje Białostocki Jarmark Wielkanocny oraz Białostocki Jarmark Świętojański. Są to imprezy handlowe i promocyjne. Można na nich kupić specjały regionalnej kuchni i rękodzieło. W tym roku Jarmark na Jana nie jest organizowany.

Piosenka ludowa „Czekaj Janku”

<https://www.youtube.com/watch?v=MRwxbmFECJ4>

11. Zapraszamy na zagadki o Białymstoku:

<https://poranny.pl/tag/quiz-bialystok>

11. Żeńskim odpowiednikiem imienia Jan jest Joanna, i późniejszym Janina- słynne kobiety- Joanna d' Arc, w Polsce autorki literatury dziecięcej Janina Papuzińska, Janina Porazińska, aktorka Joanna Szczepkowska.

W pamięci Francuzów Joanna zapisała się jako narodowa bohaterka. Kierował nią głos Boga, który nakazał jej walczyć z Anglikami i doprowadzić do koronacji Karola VII Walezjusza. Pojmana przez wrogów, została oskarżona przez posłusznych Anglikom biskupów o herezję i skazana na śmierć na stosie w Rouen 30 maja 1431 r.

12. Polska bohaterka, o której mówiliśmy niejednokrotnie - **Janina Lewandowska – radiotelegrafistka, pilot, spadochroniarz. Jedyna kobieta wśród ofiar Zbrodni Katyńskiej.**

Była córką gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego i Agnieszki z domu Korsuńskiej. Będąc uzdolniona artystycznie, uczyła się również w konserwatorium muzycznym; nie zdecydowała się jednak zostać śpiewaczką, tak jak niegdyś planowała. Nową jej

pasją stało się natomiast lotnictwo. Szkoliła się na szybowcach, a także skakała ze spadochronem. Była pierwszą Europejką, która skoczyła z wysokości ponad 5 tys. m. Janka w czerwcu 1939 roku wyszła za Mieczysława Lewandowskiego, pilota, którego poznała na pokazach szybowcowych pod Nowym Sączem. Potem został jej instruktorem, uczył ją latać na szybowcach. Małżonkowie nie zdążyli jednak nawet ze sobą zamieszkać.

13. Popularne imię zagościło w polskich serialach: „Czterej pancerni i pies” - sympatyczny Janek Kos w wykonaniu Janusza Gajosa, „Jan Serce” – w roli tytułowej Kazimierz Kaczor, „Janka” dla dzieci i młodzieży ze wspaniałą rolą Agnieszki Krukówny. Oto piękna muzyka Seweryna Krajewskiego z serialu „Jan Serce”

<https://www.youtube.com/watch?v=V7FlqHzyxZk>

14. Piosenka z dedykacją dla wszystkich Janów:

<https://www.youtube.com/watch?v=9dQtTFNwgYQ>

Piosenka "Panie Janie" w wykonaniu Heleny Grossówny i innych aktorek w komedii "Zapomniana melodia" z 1938 roku.

